

13.01.2022

Asia/3

§ 3

Metroliiikennesäännön uudistaminen

HEL 2021-014013 T 08 00 00

Päätös

Johtokunta hyväksyi uudistetun metroliiikennesäännön esityksen liitteen 1 mukaisena käyttöön 1.2.2022 alkaen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Juhana Hietaranta, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 70504
juhana.hietaranta(a)hel.fi

Liitteet

1 Metroliiikennesääntö luonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Turvallisuuspäällikkö
Yksikön johtaja
Hankinta

Otteen liitteet

Liite 1
Esitysteksti
Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 22.9.2021 liikenneliikelaitoksen (HKL) yhtiöittämisen lukuun ottamatta metrotoimintoja ja -omaisuutta, jotka jäävät jäljelle jäävään liikelaitokseen. Metrotoimintojen parissa työskentelevät HKL:n työntekijät siirtyvät kuitenkin perustettuun Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:hyn (kaupunkiliikenneyhtiö) vanhoina työntekijöinä ja metrotoimintojen käytännön toteutus järjestetään jatkossa kaupunkiliikenneyhtiön ja HKL:n välisellä sopimuksella. Myöhemmin myös metroliiiketoimintaan liittyvät osat siirtyvät metron auto-

matisointihanketta koskevan Siemens-konsernin kanssa vireillä olevan oikeudenkäynnin päätyttyä kaupunkiliikenneyhtiöön.

HKL toimii 1.2.2022 tapahtuvan liiketoimintasiirron ja kaupunkiliikenneyhtiön aloittamisen jälkeen metroliikenteen harjoittajana ja metrora-taverkon haltijana. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti HKL varmistaa, että metrojärjestelmän turvallisuus järjestetään liikennepalvelulain, raideliikennelain sekä liikenne- ja viestintäviraston (Traficom) antaman kaupunkiraideliikennemääräyksen velvoittaman turvallisuusjohtamisjärjestelmän mukaisesti. Toimitusjohtajan lisäksi HKL on liikelaitoksen hallinnosta ja talousasioista vastaavaa työvoimaa sekä riittävä turvallisuusvastuiden edellyttämä turvallisuudesta vastaava organisaatio.

Uudistettu metroliikennesääntö toimii HKL:n turvallisuusjohtamisjärjestelmän kuvaavana dokumenttina.

Metroluikennesäännön taustaa

Metroluikennesääntö juontaa juurensa aikaan, jolloin metrotoimintaa koskevaa ulkoista kansallista sääntelyä ei ole ollut. Tällöin Helsingin kaupungin metroluikennesäännöllä linjattiin muun muassa keskeisimpiä metrojärjestelmän turvallisuuteen liittyviä seikkoja.

Sääntelytilanne muuttui vuonna 2015 uuden kaupunkiraideliikennelain ja sen sittemmin korvanneiden liikennepalvelulain ja raideliikennelain myötä. Vuodesta 2015 alkaen vaatimuksia on asetettu laissa ja sen nojalla annetussa Traficomin kaupunkiraideliikennemääräyksessä. Keskeiset vaatimukset liittyvät toiminnanharjoittajalta edellytettävään turvallisuusjohtamisjärjestelmään, josta vastaaminen kuuluu kiinteästi ja myös kaupungin hallintosäännön nojalla HKL:n toimitusjohtajan yleis-toimivaltaan ja vastuulle.

Ulkoisen sääntelyn myötä alkuperäisen metroluikennesäännön merkitys väheni oleellisesti, sillä metroluikennesäännön käsittelemiä menettelyitä ja vastuita on ohjeistettu kattavammin ja tarkoituksenmukaisemmin HKL:n toimintajärjestelmän eli turvallisuus-, laatu- ja ympäristöjohtamisjärjestelmän (TLY-johtamisjärjestelmä) dokumentaatiossa.

Muuttuneen sääntelytilanteen jälkeen metroluikennesääntöä on päivitetty ainoastaan kevyesti vuoden 2017 alussa. Päivityksestä huolimatta metroluikennesäännön asema dokumentaatiohierarkiassa jäi osin epäselväksi, mistä myös Traficom valvovana viranomaisena on auditoinneissa huomauttanut. Metroluikennesäännön sisällössä on ollut tarpeetonta päällekkäisyyttä toisaalta ulkoisen sääntelyn ja toisaalta muussa TLY-johtamisjärjestelmän dokumentaatiossa linjattujen asioiden kanssa. Lisäksi metroluikennesäännössä on ollut epätarkoituksenmukaiseksi

koettua, matkustajien toimintaa koskevaa sisältöä, jota käsitellään yleisessä lainsäädännössä, Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän yleisissä lippu- ja matkustusehdoissa sekä muussa matkustajia ohjeistavassa informaatiossa.

Uudistettu metroliikennesääntö

Metroliikennesäännön uudistuksen lähtökohdaksi on otettu sen rakenteen ja sisällön täydellinen uusiminen 1.2.2022 tilanteen mukaiseksi. Uusittu metroliikennesääntö laadittiin itsessään Traficomien kaupunkiraideliikennemääräyksen vaatimukset täyttäväksi, turvallisuusjohtamisjärjestelmän koostavaksi dokumentiksi.

HKL tulee hankkimaan metroliikenteen harjoittamiseen ja metrorata-verkon haltijuuteen liittyvän operatiivisen toiminnan, mukaan lukien turvallisuusjohtamisen kehittämisen ja raportoinnin valmistelun, sopimusperusteisesti kaupunkiliikenneyhtiöltä. Näin ollen HKL:n turvallisuusjohtamisjärjestelmä ja uusittu metroliikennesääntö on alusta saakka laadittu tukeutumaan vahvasti kaupunkiliikenneyhtiön TLY-johtamisjärjestelmään. Järjestelyn periaatteista sekä uusitun metroliikennesäännön sisällöstä on keskusteltu valmistelun aikana ennakoivasti Traficomien kanssa, ja saadut kommentit on otettu valmistelussa huomioon.

Metroliikennesäännön uusimisen yhteydessä on myös varmistettu, että aiemman metroliikennesäännön sellaisenaan poistetut sisällöt ovat jatkossakin tarkoituksenmukaisella tavalla huomioitu joko uusitus- tai ulkoisessa sääntelyssä.

Toimivalta

Hallintosäännön 16 luvun 13 § mukaan liikenneliikelaitoksen johtokunta hyväksyy kaupungin metroliikennesäännön ja raitioliikennesäännön.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Juhana Hietaranta, turvallisuuspäällikkö, puhelin: 310 70504
juhana.hietaranta(a)hel.fi

Liitteet

1 Metroliikennesääntö luonnos

Muutoksenhaku

13.01.2022

Asia/3

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Turvallisuuspäällikkö
Yksikön johtaja
Hankinta

Otteen liitteet

Liite 1
Esitysteksti
Liite 1